Dosarul nr. 21r-1564/23 Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana)
1-23043183-02-21r-12062023 Judecător : Ciobanu Sergiu

D E C I Z I E

05 iunie 2024 mun. Chişinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Chișinău, în componenţă:
Președintele ședinței de judecată, judecător Spoială Alexandru
Judecătorii Chiroșca Igor şi Băbălău Denis

a judecat, în lipsa participanților la proces, în ordine de recurs, recursul Penitenciarului nr. 9 - Pruncul declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr.21ji-891/2023 din 19 mai 2023, la cererea condamnatului Penitenciarului nr. 9 – Pruncul, Cotorobai Igor *****, privind liberarea condiționată înainte de termen conform art. 91 din Codul penal.

Termenul de examinare a cauzei:
Prima instanţă: 23.03.2023 – 19.05.2023;
Instanța de recurs: 12.06.2023 – 12.01.2024 (în procedura judecătorului Mînăscurtă Igor), 12.01.2024 – 05.06.2024 (în procedura judecătorului Băbălău Denis).
Procedura de citare a fost legal executată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar şi a argumentelor prezentate în ședința de judecată, Colegiul penal

C O N S T A T Ă:

1. La data de 22.03.2023 condamnatul Penitenciarului nr. 9 – Pruncul, Cotorobai Igor *****, s-a adresat cu cerere în Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana) privind liberarea condiționată înainte de termen, în temeiul art. 91 din Codul penal.
2. În cererea adresată condamnatul a indicat că, nu este de acord cu refuzul administrației instituției penitenciare deoarece s-a corectat, astfel a solicitat să nu îi fie respinsă cererea adresată.
3. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr.21ji-891/2023 din 19 mai 2023, s-a admis cererea condamnatului Penitenciarului nr. 9 – Pruncul, Corobai Igor ***** privind liberarea condiționata înainte de termen, în temeiul art. 91 din Codul penal, ca întemeiată. S-a aplicat în privința condamnatului Corobai Igor ***** a.n. ***** domiciliat pe adresa *****, liberarea condiționata de pedeapsă înainte de termenul neispășit, conform sentinței de condamnare și anume 10 (zece) luni și 2 (două) zile, cu obligarea lui Corobai Igor ***** ca în termenul de pedeapsă rămas neexecutat să nu-și

schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent și să participe la programe probaționale. Condamnatul Corobai Igor ***** a.n. ***** domiciliat pe adresa *****, s-a eliberat imediat din sala instanței de judecată, după caz la prezentarea încheierii către instituția Penitenciară de detenție a condamnatului. Condamnatul Corobai Igor *****, liberat condiționat de pedeapsă înainte de termen, v-a semna în instanța de judecată obligația de a se prezenta la organul de probațiune în termen de 5 zile de la data rămânerii definitive a hotărârii. Copia încheierii privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen s-a trimis spre executare organului de probațiune în a cărui rază teritorială își are domiciliul condamnatul pe adresa *****. Organul de probațiune în a cărui rază teritorială se află domiciliul condamnatului Corobai Igor *****, în termen de 5 zile, va comunica administrației Penitenciarului nr. 9 – Pruncul , despre luarea la evidență a persoanei liberate condiționat înainte de termen. S-a explicat condamnatului că în cazul nerespectării obligațiilor impuse prin prezenta hotărâre sau comiterii altor infracțiuni, liberarea condiționată înainte de termen de pedeapsă poate fi anulată în conformitate cu prevederile art. 91 alin. (8) din Codul penal, cu trimiterea pentru a executa termenul de pedeapsă neexecutat. S-a pus în sarcina Biroului de Probațiune Ialoveni, asigurarea executării prezentei încheieri, după intrarea în vigoare a acesteia.

4. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 29 mai 2023, s-a corectat eroarea materială comisă în conținutul și dispozitivul încheierii Judecătoriei Chişinău (sediul Ciocana) din 19 mai 2023 prin care a fost admisă cererea condamnatului Cotorobai Igor *****, privind liberarea condiționată înainte de termen, în temeiul prevederilor art. 91 din Codul penal. S-a înlocuit în conținutul și dispozitivul încheierii din 19 mai 2023, sintagma „Corobai Igor *****” cu sintagma ” Cotorobai Igor *****”.

5. Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, Penitenciarului nr. 9 – Pruncul a înaintat cerere de recurs, solicitând casarea integrală a încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 19.05.2023 ca fiind nefondată și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea condamnatului Cotorobai Igor privind eliberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen din motivul neîndepliniri condițiilor cerute de lege.

6. În susținerea argumentelor invocate, menționează că, în speță, considerând că condamnatul întrunește cele 4 condiții stipulate supra, instanța de judecată a considerat posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei stabilite de instanța de fond. Cu această concluzie subiectivă a instanței de judecată nu sunt absolut de acord, or, conform extrasului din Programul individual cu privire la planificarea executării pedepsei, condamnatului Cotorobai Igor i-au fost planificate următoarele activități obligatorii: participarea la „Programul de adaptare la condițiile de detenție a deținuților noi sosiți; participarea la „instruirea profesională; participarea la „Programul de reducere a violenței în mediul penitenciar”; participarea la „Programul cetățenia activă”; participarea la „Programul cu privire la pregătirea condamnaților pentru liberare din detenție pe sfârșit de termen și condiționat înainte de termen”; participarea la activitatea de încadrare în câmpul muncii. Astfel, activitatea planificată pentru participarea la ”Programul de încadrare în câmpul muncii” nu a fost realizată de către condamnat.

7. Relatează că, potrivit art. 234 alin. (3) din Codul de executare, condamnatul are obligația de a executa munci neremunerate. Muncile neremunerate includ lucrări de

îngrijire și amenajare a penitenciarului și a teritoriului, îmbunătățirea condițiilor de trai și medico-sanitare pentru deținere. Condamnatul este, de obicei, implicat în munca neremunerată în afara orelor de lucru, pentru maxim 2 ore pe zi, dar nu mai mult de 10 ore pe săptămână.

8. Indică, că conform dosarului personal, condamnatul Cotorobai Igor a participat doar timp de 74 de ore la munci neremunerate pe parcursul executării pedepsei. Prin urmare, accentuează faptul că Cotorobai Igor, nu a realizat integral Programul individual de executare a pedepsei, care prin conținutul normei enunțate în prevederile art.91 din Codul penal, prezintă o condiție obligatorie.

9. Susține că, activitățile enumerate supra, de fapt au servit drept temei ca în cadrul comisiei penitenciare condamnatul Cotorobai Igor, prin vot unanim de către membrii comisiei penitenciare să fie refuzat la prezentarea materialelor în instanța de judecată referitor la posibilitatea aplicării prevederilor art.91 din Codul penal.

10. Consideră că, instanța de fond însă nu a studiat pe deplin toate datele referitoare la personalitatea condamnatului, pe cale de consecință examinând dosarul unilateral și neobiectiv ignorând neîntemeiat concluziile comisiei penitenciare care în virtutea atribuțiilor sale efectuează diferite activități în scopul eficientizării procesului de educare și resocializare a condamnaților.

11. Astfel, se concluzionează că cel puțin o condiție obligatorie nu a fost îndeplinită de către condamnat, prin urmare, aplicarea în privința acestuia a liberării condiționate înainte de termen este absolut inadmisibilă.

12. Conform art.447 alin. (1)-(3) din Codul de procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. Instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei.*

13. În termenul stabilit de către instanța de recurs, condamnatul nu a formulat referință la cererea de recurs înaintată de instituția penitenciară.

14. *Analizând şi apreciind motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei penale şi prevederile legale pertinente, Colegiul penal conchide că, recursul declarat este fondat şi pasibil de a fi admis, cu casarea încheierii instanţei de fond şi remiterea cauzei la rejudecare, în aceeaşi instanţă, în alt complet de judecată, din următoarele considerente.*

15. Conform art. 437 alin.(1), pct. 4) din Codul de procedură penală, *pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.*

16. Potrivit art. 448 alin.(1) din Codul de procedură penală, *judecînd recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs. Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.*

17. În conformitate art.449 din Codul de procedură penală, *judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă: a) recursul este nefondat; b) recursul este depus peste termen; c) recursul este inadmisibil; 2)* ***admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii****: a) dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în*

cazurile prevăzute de prezentul cod; b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situaţia inculpatului; c) dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare; d) ***dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs****. Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător. Trimiterea la rejudecare a cauzei poate fi dispusă o singură dată. În cazul în care după rejudecarea cauzei eroarea judiciară nu a fost corectată de instanţa de fond, instanţa de recurs înlătură omisiunile la judecarea recursului.*

18. Subsecvent normei citate, instanţa de recurs, în conformitate cu prevederile art.449 alin.(1), pct.2), lit. d) din Codul de procedură penală, *admite recursul, casînd hotărîrea integral, şi dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs.*

19. Conform art.469 din Codul de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume:* ***1) liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen (art.91 din Codul penal);*** *2) înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă (art.92 din Codul penal); 3) liberarea de la executarea pedepsei penale a persoanelor grav bolnave (art.95 din Codul penal); 4) amînarea executării pedepsei pentru femeile gravide şi persoanele care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani (art.96 din Codul penal), anularea amînării executării pedepsei de către acestea, liberarea lor de pedeapsă, înlocuirea pedepsei sau trimiterea pentru executare a pedepsei neexecutate; 5) reabilitarea judecătorească (art.472^2 din Codul penal); 6) schimbarea categoriei penitenciarului (art.72 din Codul penal); 7) înlocuirea amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunității sau închisoare (art.64 din Codul penal); 8) înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunității cu închisoare (art.67 din Codul penal); 9) anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sau, după caz, a liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen, cu trimiterea condamnatului pentru executarea pedepsei neexecutate (art.90 şi 91 din Codul penal); 10) căutarea persoanelor condamnate care se ascund de organele care pun în executare pedeapsa; 11) executarea sentinței în cazul existenței altor hotărîri neexecutate, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea ultimei hotărîri; 12) computarea arestării preventive sau a arestării la domiciliu, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea hotărîrii de condamnare; 13) prelungirea, schimbarea sau încetarea aplicării măsurii de constrîngere cu caracter medical alienaţilor (art.101 din Codul penal); 13^1) internarea forţată într-o instituţie ftiziopneumologică (art.96^1 din Codul penal); 14) liberarea de pedeapsă sau uşurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv ori ameliorarea, în alt mod, a situaţiei (art.10 şi 10^1 din Codul penal), precum şi excluderii din hotărîrea de condamnare a unor capete de acuzare dacă persoana condamnată a fost extrădată; 15) liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art.295 din Codul de executare); 16) liberarea de executare a pedepsei în legătură cu expirarea termenelor de prescripție ale executării sentinței de condamnare (art.97 din Codul penal); 17) explicarea suspiciunilor sau*

neclarităţilor care apar la punerea în executare a pedepselor; 17[1]) constatarea condiţiilor de detenţie a condamnaţilor; 18) alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnaţi.

20. Iar, în temeiul art.471 alin.(1) din Codul de procedură penală, *chestiunile specificate la art.469 alin.(1) pct.5), 11) şi 14) se soluţionează de către judecătorii instanţei de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art.469 alin.(1) se soluţionează de către judecătorul de instrucţie la demersul instituţiei care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituţiei care pune în executare pedeapsa. Soluţionarea de către instanţa de judecată a chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) şi 2) se efectuează în condiţiile prevăzute la art.266 şi 267 din Codul de executare şi numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. În cazul soluţionării chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4), 7)–9), instituţia care pune în executare pedeapsa este obligată să prezinte raportul de evaluare privind comportamentul condamnatului, iar în cazul soluţionării chestiunii prevăzute la art.469 alin.(1) pct.3) şi raportul medical respectiv. În şedinţa de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluţionarea chestiunii solicitate.*

21. Verificând legalitatea și temeinicia încheierii supuse recursului, prin prisma prevederilor legale aplicabile speței, instanța de recurs constată că, prima instanță prematur a conchis de a aplica în privința condamnatului Corobai Igor ***** a.n. ***** domiciliat pe adresa *****, liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termenul neispășit, conform sentinței de condamnare și anume 10 (zece) luni și 2 (două) zile, cu obligarea lui Corobai Igor ***** ca în termenul de pedeapsă rămas neexecutat să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent și să participe la programe probaționale, or instanța de fond urma să verifice și să statueze asupra tuturor cerințelor de fapt invocate, dar și să le supună cercetării prin prisma circumstanțelor cauzei, având în vedere normele de drept aplicabile la caz, pronunțându-se asupra acestora prin actul procesual adoptat.

22. Conform prevederilor art.91 alin.(1) din Codul penal, *persoanei care execută pedeapsa cu închisoare i se poate aplica liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen dacă a realizat programul individual de executare a pedepsei, a reparat integral daunele cauzate de infracțiunea pentru care a fost condamnată, cu excepția cazului când dovedește că nu a avut nici o posibilitate să le îndeplinească, şi dacă se constată că corectarea ei este posibilă fără executarea deplină a pedepsei. Persoana poate fi liberată, în întregime sau parțial, şi de pedeapsa complementară.* Aliniatul (3) al aceluiași articol stabilește că*, liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen se aplică condamnaţilor de către instanţa de judecată de la locul de executare a pedepsei, în baza demersului instituţiei care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia în condiţiile prevăzute la art.266 şi 267 din Codul de executare şi numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite.*

23. Potrivit art. 266 alin.(1) şi (3) din Codul de executare, *în cazul în care condamnatul întrunește condițiile prevăzute în art.91 şi 92 din Codul penal, administraţia locului de deţinere sau comandamentul militar, după caz, adoptă, în*

termen de o lună, o hotărâre privind propunerea pentru liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blindă sau privind refuzul în acest sens. În cazul în care administraţia locului de deţinere sau comandamentul militar, după caz, refuză să propună liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blindă, condamnatul poate înainta un demers pentru liberare sau înlocuire nemijlocit în instanţa de judecată.

24. Aşadar, norma vizată prevede posibilitatea aplicării acesteia şi liberarea condiţionată înainte de termen de pedeapsă, în cazul în care instanţa va ajunge la concluzia că condamnatul s-a corijat şi nu necesită executarea în continuare a acesteia.

25. Mai mult, liberarea condiţionată înainte de termen sau înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă se aplică dacă condamnatul a executat efectiv partea prevăzută de lege din termenul de pedeapsă stabilit prin sentinţă. Sub noţiunea de executare efectivă se înţelege perioada de aflare în închisoare, inclusiv termenul de menţinere în arest preventiv a condamnatului.

26. Colegiul penal reiterează că, liberarea condiţionată înainte de termen poate fi aplicată dacă instanţa de judecată va considera posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei. O atare concluzie urmează a fi trasă în baza studierii depline şi obiective a datelor referitoare la persoana condamnatului, la comportamentul lui pe tot parcursul perioadei de executare a pedepsei cu închisoare, inclusiv dacă s-a aflat şi în alte penitenciare, la respectarea regimului de executare, participarea la muncile remunerate sau neremunerate de îngrijire sau amenajare a penitenciarului şi a teritoriului, de îmbunătăţire a condiţiilor de trai şi medico-sanitare de detenţie, la relaţiile cu alţi condamnaţi, cu familia, la participarea la măsurile cultural-educative, la prezenţa sancţiunilor disciplinare valabile la momentul soluţionării demersului ş.a. circumstanţe care denotă corijarea acestuia. O condiţie obligatorie pentru aplicarea normei materiale sus-numite este lipsa prejudiciului cauzat în rezultatul comiterii infracţiunii.

27. Din materialele cauzei, rezultă că, prin sentința Judecătoriei raionului Vidnoe, regiunea Moscova, Federația Rusă din 03 februarie 2016, Cotorobai Igor a fost condamnat în baza art. 111 alin. (4) din Codul penal al Federației Ruse la 8 ani privațiune de libertate, cu ispășirea pedepsei în colonie cu regim sever.

28. Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 22 noiembrie 2016, a fost admis demersul Ministerului Justiției al R. Moldova și a fost recunoscut și preluat spre executare, pe teritoriul R. Moldova, fără revizuire, sentința penală din 03 februarie 2016 a Judecătoriei raionului Vidnoe, regiunea Moscova, Federația Rusă de condamnare a lui Corobai Igor ***** prin care a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 111 alin. (4) din Codul penal al Federației Ruse la 8 ani privațiune de libertate, pentru continuarea ispășirii pedepsei stabilite prin sentința nominalizată privativă de libertate, într-un penitenciar din R. Moldova. Acțiunile lui Cotorobai Igor au fost încadrate în prevederile art. 151 alin. (4) din Codul penal al R. Moldova și i-a fost stabilită pedeapsa de 8 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu calcularea termenului ispășirii pedepsei începând cu data de 28 septembrie 2015.

29. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 05 noiembrie 2018 a

fost aplicată în privința condamnatului Corobai Igor ***** prevederile Legii nr. 210 din 29.07.2016 și i-a fost redus termenul de pedeapsă în baza acestei Legi cu 2 ani.

30. La fel, Corobai Igor ***** a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 22 aprilie 2019 în baza art. 201^1 alin. (3) lit. a) din Codul penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (4) din Codul penal pedeapsa, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepsei aplicate prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 22 noiembrie 2016, a fost stabilit lui Corobai Igor ***** pedeapsa definitivă de 11 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

31. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 13 noiembrie 2019 a fost admisă plângerea condamnatului Corobai Igor ***** împotriva administrației instituției penitenciare nr. 13 Chișinău referitor la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, și i-a fost redus termenul de pedeapsă cu 9 zile.

32. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 13 noiembrie 2019 a fost admisă plângerea condamnatului Corobai Igor ***** împotriva administrației instituției penitenciare nr. 13 Chișinău referitor la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și i-a fost redus termenul de pedeapsă cu 9 zile.

33. Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi (sediul Bender) din 29.12.2020, a fost admisă plângerea condamnatului Corobai Igor ***** împotriva administrației instituției penitenciare nr. 13 Chișinău referitor la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, și i-a fost redus termenul de pedeapsă cu 27 zile.

34. Prin încheierea Judecătoriei mun. Anenii Noi (sediul Bender) din 12.11.2020, s-a admis plângerea condamnatului Corobai Igor ***** împotriva administrației instituției penitenciare nr. 15 Cricova referitor la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. S-a constatat deținerea lui Corobai Igor ***** în Penitenciarul nr. 15 Cricova în perioada de executare a pedepsei - 05.07.2018 - 22.11.2018, 29.11.2018 - 18.04.2019; 23.05.2019 - 12.11.2019, total 453 zile. S-a constatat faptul că, condamnatul Corobai Igor *****, a fost deținut în perioada de executare a pedepsei, total 453 zile, în Penitenciarul nr. 15 Cricova în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului si a libertăților fundamentale. S-a redus pedeapsa condamnatului Corobai Igor ***** pentru perioada detenției în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamental după cum urmează: Pentru perioada aflării în calitate de condamnat, în Penitenciarul nr. 15 Cricova, în total 453 zile, se reduce pedeapsa în condițiile art. 473/4 alin. (4) Cod de procedură penală cu

calcularea a 3 zile de reducere pentru 10 zile de detenție, respectiv a fost redus cu 135 (una sută treizeci și cinci) zile. Termenul pedepsei definitive stabilite lui Corobai Igor ***** a fost redus în total cu 135 (una sută treizeci și cinci) zile.

35. Prin încheierea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 17.02.2023 a fost admisă cererea avocatului Victor Pavlov care acționează în interesele condamnatului Cotorobai Igor cu privire la cumularea sentințelor. A fost completat aliniatul 3 al dispozitivul sentinței din 22 aprilie 2019 cu nr. 1-203/2018, emisă de Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni, privindu-1 pe condamnatul Cotorobai Igor cu următoarea frază: A reduce din terminul de pedeapsă definitive stabilită prin sentința din 22 aprilie 2019 emisă de Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni nr. 1-203/2018 în privința condamnatului Corobai Igor *****, cu sintagma ”cu includerea termenului de 1 an, 9 luni 4 zile, redusă prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediu Rîșcani din 05.11.2018, privind aplicarea prevederilor Legii nr.2 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței RM, corectată prin încheierea din 19.08.2021 emisă de Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana).

36. Instanța de recurs menționează că, potrivit raportului de evaluare despre realizarea Programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului, Cotorobai Igor, pe parcursul derenției a încălcate de trei ori regimul de detenție, la moment, sancțiuni active nu are, față de administrația penitenciarului are indiferență, nu manifestă interes față de jocurile de hazard, nu utilizează substanțe narcotice sau băuturi alcoolice, nu se bucură de autoritate în mediul condamnaților, respectă legile și tradițiile hotești. Totodată, se indică că, a realizat unele din activitățile planificate, și anume programele ”Programul de reducere a violenței în mediul penitenciar”, ”Programul de adaptare la condițiile de detenție a condamnaților ”Noi sosiți” ”, ”Cetățenia activă”, ”Programul de eliberare condiționată înaintate de termen”, fiind realizate parțial programele ”Programul de încadrare în câmpul muncii”, ”Programul de instruire profesională”. Cu referire la evaluare psihologică se menționează că, se descrie ca toleranță scăzută la frustrare, tăinuirea probelelor existente legată de senzația de neîncredere, demonstrează o tendință excesivă spre un caracter pașnic, ascunzând tendințele agresive. În privința aspectelor sociale relevante, se indică, că este divorțat, menține legătura cu fratele, sora și tatăl său de la care poate primi susținere și suport după eliberare, necesită a fi ghidat pentru respectarea normelor sociale și manifestarea unui comportament prosocial (f.d. 16-17).

37. Colegiul penal atestă că, din conținutul certificatului eliberat deținutului Cotorobai Igor rezultă că, pe parcursul detenției, în privința ultimului au fost aplicate 3 sancțiuni, fără a fi stimulat (f.d. 18).

38. Instanța de recurs constată că, din formularul de stabilire a factorilor criminogeni și protectivi rezultă ca fiind indicați factori criminogeni: tipul infracțiunii, grupul de prieteni antisociali, lipsa ocupației, impulsivitate, lipsa empatiei, toleranță scăzută la frustrare, factori de natură familială, conflicte și tensiuni în familie, precum și factori protectivi: sprijinul și atenția din partea rudelor, participarea la activitățile obligatorii, exprimarea interesului pentru participarea la munci în cadrul penitenciarului, interesul pentru angajare după detenție, abilități de gestionare constructivă a timpului

liber, asumarea responsabilității (f.d. 19).

39. Totodată, potrivit extrasului din procesul - verbal al Comisiei penitenciare nr. 5 din 15.03.2023, s-a refuzat asupra înaintării demersului cu privire la posibilitatea aplicării prevederilor art. 91 Codul penal în instanța de judecată (f.d.15).

40. În circumstanțele descrise supra, raportate la normele de drept invocate, instanța de recurs notează că, judecătorul de instrucție la examinarea cererii condamnatului Cotorobai Igor privind aplicarea prevederilor art. 91 din Codul penal, nu a luat în considerație scopul pedepsei penale ca mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului în sensul prevenirii săvârșirii de noi infracţiuni atât de către condamnat, cât şi de către alte persoane.

41. În acest sens, instanța de recurs conchide că, circumstanțele nou elucidate echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, ceea ce implică casarea încheierii integral, cu remiterea cauzei la rejudecare de către instanţa de fond, în alt complet de judecată, pentru înlăturarea omisiunilor admise.

42. Potrivit prevederilor art. 7 din Codul de procedură penală, *procesul penal se desfăşoară în strictă conformitate cu principiile şi normele unanim recunoscute ale dreptului internaţional, cu tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituţiei Republicii Moldova şi ale prezentului cod.*

43. Conform art. 20 a Constituției Republicii Moldova, *orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătoreşti atunci când drepturile, libertăţile şi interesele acesteia au fost violate.*

44. În acest context, instanța deși era obligată să examineze și să se expună asupra fiecărui motiv, argument, aspect de încălcare a prevederilor legale, invocate în acest sens în cererea înaintată, potrivit acestor prevederi legislatorul a prevăzut expres rolul activ pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă a circumstanțelor cauzei. Or, neexpunerea asupra unei cerințe, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părțile. Conform practicii CEDO, în cauza *Fomin c. Moldovei, Cererea nr. 36755/06*, Curtea a statuat că: „Rolul unei Decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o Decizie motivată oferă părților posibilitatea de a o contesta precum şi posibilitatea ca Decizia să fie revizuită de către o Instanță de Recurs”. Doar prin adoptarea unei decizii motivate, poate avea loc un control public al administrației Justiției (*c.f. Hirvisaariv. Finland, nr. 49684/99, parag. 30, 27.09.2001*).

45. CEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că, art. 6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părţile au fost ascultate şi să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art. 6 îi atribuie „instanţei” obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor şi probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora şi fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk împotriva Ţărilor de Jos, citată anterior, p. 19-20, pct. 59 şi 61*). Curtea evidențiază că trebuie să se ţină seama de relevanța şi incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei (*Jahnke şi Lenoble împotriva Franţei (dec.), nr. 40490/98, CEDO 2001-IX; şi Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006*).

46. Mai mult, motivarea hotărârilor este o garanție pentru părți că, cererile lor au fost analizate cu atenție şi oferă posibilitatea exercitării controlului judiciar. Analiza pe care instanţa o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept care i-au format convingerea, în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară şi simplă, precisă, concisă şi fermă, într-un cuvânt să aibă putere de convingere. La fel de exactă trebuie să fie motivarea şi în ce privește cererile pe care le-a respins. Nemotivarea hotărârii sau o motivare necorespunzătoare vor atrage casarea ei.

47. Lipsa unei motivări adecvate cerințelor legii într-o hotărâre judecătorească afectează grav respectarea garanțiilor procedurale a părților la un proces echitabil. În același timp se precizează că, obligația instanței de a-şi motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil. Or, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (*Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov şi alţii c. Rusiei (2007) §85*).

48. Colegiul penal consideră că, argumentele invocate de participanții la proces sunt importante pentru rezultatul procesului şi necesită un răspuns concret în hotărâre. Pe când abținerea instanței ierarhic inferioare de furnizarea unui răspuns explicit la un şir de argumente invocate, constituie o încălcare a art. 6 alin. (1) CEDO, deoarece participanților nu le-a fost acordată posibilitatea de a şti dacă aceste argumente au fost neglijate sau respinse, şi în ultimul caz, cauzele acestei respingeri.

49. Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța care a examinat fondul nu a efectuat, prin ce au fost încălcate normele dreptului procedural şi dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea încheierii atacate şi remiterea cauzei la o nouă reexaminare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată. Astfel, reieșind din faptul că, circumstanțele nou stabilite nu pot fi examinate de către instanța de recurs, Colegiul penal va remite cauza dată la o nouă reexaminare în instanța de fond.

50. La o nouă examinare, instanța de fond urmează să țină cont de cele enunțate mai sus şi să emită o hotărâre legală, întemeiată şi motivată în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

51. În baza art. art. 448, 449 alin. (1) pct. 2) lit. c) din Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău

D E C I D E :

Se admite recursul Penitenciarului nr. 9 - Pruncul declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr.21ji-891/2023 din 19 mai 2023, casează integral încheierea și trimite cauza la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia dată este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Spoială Alexandru

Judecător Chiroșca Igor

Judecător Băbălău Denis